

Naam _____ Datum _____ Klas _____

Begrijpend lezen**Zondagmorgen 19 april**

De dag begon als een feestje. Toen ik beneden kwam stond papa in zijn badjas in de keuken. Hij rolde net het laatste croissantje op en schoof het bakblik in de oven. Ik tuurde door het raampje van de oven om te kijken wat voor croissantjes papa had gemaakt: met kaas, worst of chocola?

1 Ik stop even met lezen. Ik herlees: 'De dag begon als een feestje.' Waarom staat die zin daar?

Algauw rook ik het, hij had er kaas in gedaan. Lekker! Op het aanrecht zag ik nog een blikje croissantdeeg staan. Ik stak mijn hand al uit. 'Mag ik? Dan maak ik chocoladecroissantjes', zei ik. Papa lachte. 'Maak er maar wat lekkers van, Kaatje Chocolaatje.' Ik rolde de mouwen van mijn pyjama op en waste mijn handen. **Toen ging ik aan de slag.**

2 Ik lees de laatste zin opnieuw. Wat gaat Kato doen?

Het rook heerlijk in de keuken. Papa zei: 'Ik ga even douchen, dan kunnen we daarna lekker ontbijten. Let jij op de broodjes in de oven?' Als een waakhond bleef ik voor de oven staan, met de kookwekker in de hand. Eerst haalde ik de kaasbroodjes van papa uit de oven. En even later mijn chocoladebroodjes. De damp kwam ervan af.

3 Ik herlees: 'Het rook heerlijk in de keuken.' Waarom rook het heerlijk?

Het liefst had ik er meteen één in mijn mond gestopt, maar ze waren veel te heet. Mama kwam binnen met een slaapkop. 'Wat ruikt het hier heerlijk.' Ze zette een kopje thee en pakte het Stadsblad. Ik legde de verse croissantjes in de broodmand. Het was stil in de keuken.

4 Hieronder staan drie verklaringen. Zoek de woorden in de tekst. Markeer het woord en de verklaring in dezelfde kleur.

werktafel in de keuken

stoom uit de oven

een suf hoofd

5 Waarom kan Kato niet meteen een croissant in haar mond stoppen?

6 Onderstreep drie zinnen in het verhaal waaruit blijkt dat het ochtend is.

Begrijpend lezen

Zondagmorgen 19 april

De dag begon als een feestje. Toen ik beneden kwam stond papa in zijn badjas in de keuken. Hij rolde net het laatste croissantje op en schoof het bakblik in de oven. Ik tuurde door het raampje van de oven om te kijken wat voor croissantjes papa had gemaakt: met kaas, worst of chocola?

- 1** Ik stop even met lezen. Ik herlees: 'De dag begon als een feestje.' Waarom staat die zin daar?

Omdat de dag leuk begon, er waren verse croissantjes.

Algauw rook ik het, hij had er kaas in gedaan. Lekker! Op **het aanrecht** zag ik nog een blikje croissantdeeg staan. Ik stak mijn hand al uit. 'Mag ik? Dan maak ik chocoladecroissantjes', zei ik. Papa lachte. 'Maak er maar wat lekkers van, Kaatje Chocolaatje.' Ik rolde de mouwen van mijn pyjama op en waste mijn handen. **Toen ging ik aan de slag.**

- 2** Ik lees de laatste zin opnieuw. Wat gaat Kato doen?

Ze gaat chocoladecroissantjes maken.

Het rook heerlijk in de keuken. Papa zei: 'Ik ga even douchen, dan kunnen we daarna lekker ontbijten. Let jij op de broodjes in de oven?' Als een waakhond bleef ik voor de oven staan, met de kookwekker in de hand. Eerst haalde ik de kaasbroodjes van papa uit de oven. En even later mijn chocoladebroodjes. **De damp** kwam ervan af.

- 3** Ik herlees: 'Het rook heerlijk in de keuken.' Waarom rook het heerlijk?

Er zaten croissantjes in de oven.

Het liefst had ik er meteen één in mijn mond gestopt, maar ze waren veel te heet. Mama kwam binnen met een slaapkop. 'Wat ruikt het hier heerlijk.' Ze zette een kopje thee en pakte het Stadsblad. Ik legde de verse croissantjes in de broodmand. Het was stil in de keuken.

- 4** Hieronder staan drie verklaringen. Zoek de woorden in de tekst. Markeer het woord en de verklaring in dezelfde kleur.

werktafel in de keuken

stoom uit de oven

een suf hoofd

- 5** Waarom kan Kato niet meteen een croissant in haar mond stoppen?

De croissants komen net uit de oven en zijn nog veel te heet.

- 6** Onderstreep drie zinnen in het verhaal waaruit blijkt dat het ochtend is.

Naam _____ Datum _____ Klas _____

Taalwijs

- 1** Onderstreep het woord of de woorden waarnaar het vetgedrukte woord verwijst en verbind met een pijl.

Summer wist niet wat zeggen. **Hij** haalde zijn schouders op.

De spion reist naar Afrika voor een onderzoek. Hij zoekt **daar** een antwoord op zijn vragen.

Dafne knikt maar zwijgt. **Zij** wil haar vriend niet verraden.

De atleten moeten vijf proeven afleggen. **Zij** mogen niet falen.

Ze blijven even staan. Sam en David kijken eerst goed rond.

- 2** Vul de zinnen aan met een signaalwoord.

omdat – wanneer – dat – om – voor

Kato koopt een spannend boek _____ haar zieke broertje.

_____ mama moe is, bakt Kato zelf pannenkoeken.

Consuelo bibbert _____ de trein op het spoor daverd.

Kato trok naar haar kamer _____ haar spaarvarken te halen.

Ik heb niet tegen mijn vriendinnen verteld _____ mijn broertje ziek is.

- 3** Vul de zinnen aan.

Mama zit in haar eentje in het ziekenhuis terwijl _____

Omdat het onderzoek lang duurt, _____

Kato maakt het eten klaar voordat _____

Taalwijs

13

- 1 Onderstreep het woord of de woorden waarnaar het vetgedrukte woord verwijst en verbind met een pijl.

Summer wist niet wat zeggen. **Hij** haalde zijn schouders op.

De spion reist naar Afrika voor een onderzoek. Hij zoekt **daar** een antwoord op zijn vragen.

Dafne knikt maar zwijgt. **Zij** wil haar vriend niet verraden.

De atleten moeten vijf proeven afleggen. **Zij** mogen niet falen.

Ze blijven even staan. Sam en David kijken eerst goed rond.

17

- 2 Vul de zinnen aan met een signaalwoord.

omdat – wanneer – dat – om – voor

Kato koopt een spannend boek voor haar zieke broertje.

Omdat mama moe is, bakt Kato zelf pannenkoeken.

Consuelo bibbert wanneer/omdat de trein op het spoor daverd.

Kato trok naar haar kamer om haar spaarvarken te halen.

Ik heb niet tegen mijn vriendinnen verteld dat mijn broertje ziek is.

- 3 Vul de zinnen aan.

bv.

Mama zit in haar eentje in het ziekenhuis terwijl papa en de kinderen
thuis zijn.

Omdat het onderzoek lang duurt, gaat mama snel naar huis.

Kato maakt het eten klaar voordat mama thuis is.

Naam _____ Datum _____ Klas _____

4 Vul de zin aan met een zinsdeel dat antwoord geeft op de vraag eronder.

26

De agenten gaan Sam _____ oppikken.

Wanneer?

27

Summer vindt _____ een goede spion.

Wie?

Sam moet een plan maken van het kasteel _____.

Voor wie?

De meeste opdrachten waren _____ voor hem.

Wat?

De stiel van spion kun je best leren _____.

Waar?

5 Verbind het woord met zijn tegengestelde.

34

gevaarlijk	•	•	ziek
gespannen	•	•	vorige
bedroefd	•	•	vrolijk
gezond	•	•	ontspannen
volgende	•	•	veilig

6 Schrijf een synoniem van het vetgedrukte woord in de zin.

graaien – aan weerszijden – ontruimen – overtuigd

Ik ben **zeker** dat dit goed komt.

Ik ben _____ dat dit goed komt.

De kinderen **grabbelen** in de snoeppot.

De kinderen _____ in de snoeppot.

De bewoners moeten hun appartement **leegmaken**.

De bewoners moeten hun appartement _____.

Wij parkeren aan **beide kanten** van de weg.

Wij parkeren _____ van de weg.

4 Vul de zin aan met een zinsdeel dat antwoord geeft op de vraag eronder.

26

bv. De agenten gaan Sam _____ *morgen* _____ oppikken.
Wanneer?

27

Summer vindt _____ *Sam* _____ een goede spion.
Wie?

Sam moet een plan maken van het kasteel _____ *voor de meester* _____.
Voor wie?

De meeste opdrachten waren _____ *gemakkelijk* _____ voor hem.
Wat?

De stiel van spion kun je best leren _____ *op de spionnenschool* _____.
Waar?

5 Verbind het woord met zijn tegengestelde.

34

gevaarlijk	•	•	ziek
gespannen	•	•	vorige
bedroefd	•	•	vrolijk
gezond	•	•	ontspannen
volgende	•	•	veilig

6 Schrijf een synoniem van het vetgedrukte woord in de zin.

graaien – aan weerszijden – ontruimen – overtuigd

Ik ben **zeker** dat dit goed komt.

Ik ben _____ *overtuigd* _____ dat dit goed komt.

De kinderen **grabbelen** in de snoeppot.

De kinderen _____ *graaien* _____ in de snoeppot.

De bewoners moeten hun appartement **leegmaken**.

De bewoners moeten hun appartement _____ *ontruimen* _____.

Wij parkeren aan **beide kanten** van de weg.

Wij parkeren _____ *aan weerszijden* _____ van de weg.

Naam _____ Datum _____ Klas _____

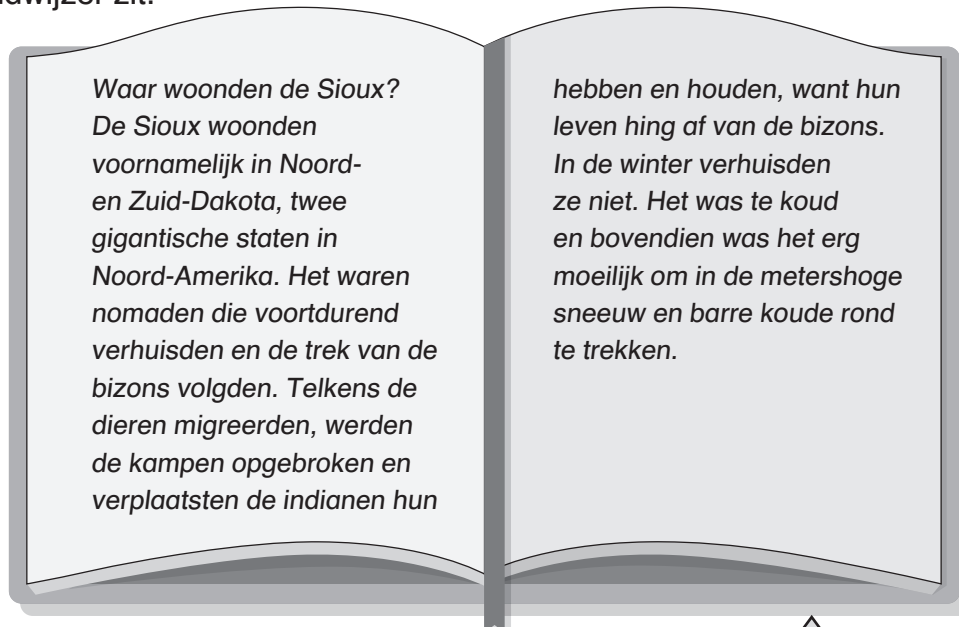
Begrijpend lezen

WOLF

schrijver Sophie Swerts Knudsen

Op het nachttafeltje naast mijn bed staat een dienblad met eten en drinken. Mama is papa komen aflossen om me in bed te stoppen en ze vraagt of ze iets kan doen. Maar als ik de afstandsbediening van de televisie en mijn indianenboek naast me heb liggen, voel ik me klaar voor de avond.

Knus gaat ze naast me op de bank zitten en ze begint een boek te lezen. Ik gris een boterham met kaas van mijn bord en schuif mijn indianenboek dichterbij. Smullend sla ik het boek open waar de bladwijzer zit.

Waar woonden de Sioux?
De Sioux woonden
voornamelijk in Noord-
en Zuid-Dakota, twee
gigantische staten in
Noord-Amerika. Het waren
nomaden die voortdurend
verhuisden en de trek van de
bizons volgden. Telkens de
dieren migreerden, werden
de kampen opgebroken en
verplaatsten de indianen hun

hebben en houden, want hun
leven hing af van de bizons.
In de winter verhuisden
ze niet. Het was te koud
en bovendien was het erg
moeilijk om in de metershoge
sneeuw en barre koude rond
te trekken.

- 1** Ik stop even met lezen. Er staan veel moeilijke woorden in de tekst. Ik lees het stukje tekst opnieuw en probeer een verklaring te geven voor de moeilijke woorden, zonder een woordenboek te gebruiken.

gigantisch _____

nomaden _____

migrereren _____

hun hebben en houden _____

- 2** Waarom verhuizen de indianen voortdurend? _____

- 3** In de winter verhuizen ze niet, omdat het te koud is. Om welke andere reden verhuizen ze ook niet? _____

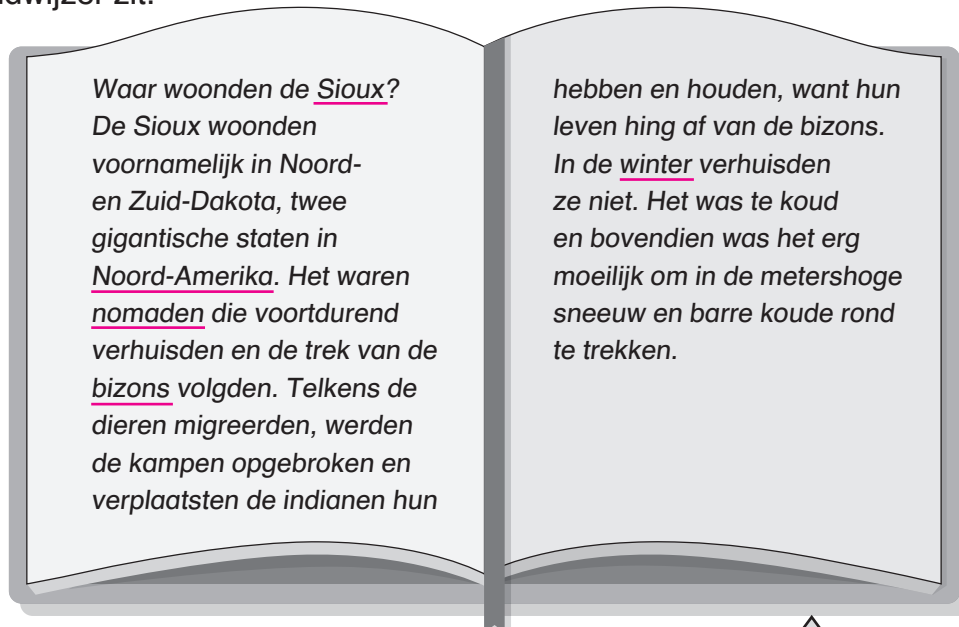
Begrijpend lezen

WOLF

schrijver Sophie Swerts Knudsen

Op het nachttafeltje naast mijn bed staat een dienblad met eten en drinken. Mama is papa komen aflossen om me in bed te stoppen en ze vraagt of ze iets kan doen. Maar als ik de afstandsbediening van de televisie en mijn indianenboek naast me heb liggen, voel ik me klaar voor de avond.

Knus gaat ze naast me op de bank zitten en ze begint een boek te lezen. Ik gris een boterham met kaas van mijn bord en schuif mijn indianenboek dichterbij. Smullend sla ik het boek open waar de bladwijzer zit.

- 1** Ik stop even met lezen. Er staan veel moeilijke woorden in de tekst. Ik lees het stukje tekst opnieuw en probeer een verklaring te geven voor de moeilijke woorden, zonder een woordenboek te gebruiken.

gigantisch	<u>heel groot</u>
nomaden	<u>mensen die rondtrekken</u>
migreren	<u>verhuizen</u>
hun hebben en houden	<u>al hun bezittingen</u>

- 2** Waarom verhuizen de indianen voortdurend? Hun leven hangt af van de bizons. Daarom volgen ze de bizons.
- 3** In de winter verhuizen ze niet, omdat het te koud is. Om welke andere reden verhuizen ze ook niet?
Het is heel moeilijk om in de sneeuw rond te trekken.

Naam _____ Datum _____ Klas _____

Als de indianen wegtrokken, waren het de vrouwen die de tipi's afbraken, alles inpakten en op de travois (sleeën met lange palen) laadden. De sleeën werden getrokken door paarden of honden. De leiders en jagers reden vooraan, de vrouwen en kinderen stapten achteraan naast de travois.

De papoosas (baby's) werden in een draagzak op de rug van de vrouwen gedragen en de kleine jongens zaten vooraan bij hun vaders op de paarden om hun het paardrijden gewoon te laten worden.

Naast de tekst staat een paginagrote afbeelding van een lange stoet indianen die door een dor prairielandschap trekken. Ik vind het prachtig hoe statig en dapper dit volk is. Ik zou best wel zo'n jager willen zijn, met pijl en boog en met rode verf op mijn neus. Dan zou ik op mijn paard op bizonen jagen voor mijn familie, zodat we vlees, olie en kleding hadden. Languit in mijn bed droom ik weg naar de prairie en probeer ik me voor te stellen dat ik een indiaan ben.

uit Wolf, Sophie Swerts Knudsen, Clavis

4 Maak hieronder een tekening van hoe de stoet met indianen eruitziet wanneer ze wegtrekken.

Als de indianen wegtrokken, waren het de vrouwen die de tipi's afbraken, alles inpakten en op de travois (sleeën met lange palen) laadden. De sleeën werden getrokken door paarden of honden. De leiders en jagers reden vooraan, de vrouwen en kinderen stapten achteraan naast de travois.

De papoosas (baby's) werden in een draagzak op de rug van de vrouwen gedragen en de kleine jongens zaten vooraan bij hun vaders op de paarden om hun het paardrijden gewoon te laten worden.

Naast de tekst staat een paginagrote afbeelding van een lange stoet indianen die door een dor prairielandschap trekken. Ik vind het prachtig hoe statig en dapper dit volk is. Ik zou best wel zo'n jager willen zijn, met pijl en boog en met rode verf op mijn neus. Dan zou ik op mijn paard op bizonen jagen voor mijn familie, zodat we vlees, olie en kleding hadden. Languit in mijn bed droom ik weg naar de prairie en probeer ik me voor te stellen dat ik een indiaan ben.

uit Wolf, Sophie Swerts Knudsen, Clavis

4 Maak hieronder een tekening van hoe de stoet met indianen eruitziet wanneer ze wegtrekken.

KIJKER 6 Herhaling: verrijking

Kopieerblad 11C

Naam _____ Datum _____ Klas _____

- 5** Probeer je voor te stellen dat je een indiaan bent. Wat zou je dan doen? Schrijf dat in enkele zinnen.

- 6** Onderstreep enkele sleutelwoorden in de tekst. Vat aan de hand van de sleutelwoorden de tekst samen.

- 7** Noteer twee woorden uit de taal van de indianen met hun verklaring.

woord

verklaring

- 5** Probeer je voor te stellen dat je een indiaan bent. Wat zou je dan doen? Schrijf dat in enkele zinnen.

- 6** Onderstreep enkele sleutelwoorden in de tekst.
Vat aan de hand van de sleutelwoorden de tekst samen.

bv. *Het hoofdpersoonage leest een indianenboek over de Sioux.
Dat zijn nomaden in Noord-Amerika die de bizonen volgen.
In de winter verhuizen ze niet. In het boek staat beschreven
hoe de lange stoet indianen eruitziet.*

- 7** Noteer twee woorden uit de taal van de indianen met hun verklaring.

woord	verklaring
bv. <i>travois</i>	<i>sleeën met lange palen</i>
<i>papoosas</i>	<i>baby's</i>

Naam _____ Datum _____ Klas _____

Taalwijs

- 1** Zoek de woorden op in het woordenboek.
Gebruik ze in een zin zodat duidelijk is wat ze betekenen.
Schrijf de zin op.

ratelen

snauwen

behoorlijk

construeren

markeren

- 2** Vul een signaalwoord in.

Polleke verbetert Consuelo _____ zij de woorden soms verkeerd gebruikt.

_____ de klok twaalf uur slaat, dendert de trein het station binnen.

Polleke en Consuelo gebruiken dweilen _____ de vloer te reinigen.

Polleke doet de vaat _____ Consuelo de bedden dekt.

Polleke blijft graag eten bij Consuelo _____ zij houdt van Mexicaans eten.

Taalwijs

36

- 1** Zoek de woorden op in het woordenboek.
Gebruik ze in een zin zodat duidelijk is wat ze betekenen.
Schrijf de zin op.

ratelen

bv. *De meisjes zijn een hele dag aan het ratelen waardoor de anderen hoofdpijn krijgen.*

snauwen

Hij snauwde waardoor zijn juf vroeg waarom hij zo geërgerd is.

behoorlijk

We hebben nog voldoende suiker voor pannenkoeken, er zit nog behoorlijk wat in de pot.

construeren

Papa construeert Toms kasteel met blokken.

markeren

Ik markeer het zinsdeel zodat het goed opvalt.

- 2** Vul een signaalwoord in.

17

bv. Polleke verbetert Consuelo *omdat* zij de woorden soms verkeerd gebruikt.

Wanneer de klok twaalf uur slaat, dendert de trein het station binnen.

Polleke en Consuelo gebruiken dweilen *om* de vloer te reinigen.

Polleke doet de vaat *terwijl* Consuelo de bedden dekt.

Polleke blijft graag eten bij Consuelo *want* zij houdt van Mexicaans eten.

Naam _____ Datum _____ Klas _____

3 Maak een goede zin met het signaalwoord.

maar _____

want _____

omdat _____

waardoor _____

vanwege _____

26**4** Schrijf de zin opnieuw en vul aan met zinsdelen die antwoord geven op de vragen ernaast.

De dokters zoeken een oplossing.

*Voor wie? Waar? Wanneer?*_____

Polleke koopt.

*Wat? Voor wie? Waar?*_____

Sam heeft geoefend.

*Hoe? Waarvoor? Waar?*_____

Kato reist.

*Met wie? Waarom? Waar?*_____
_____**27**

3 Maak een goede zin met het signaalwoord.

- bv. maar Hij loopt op het perron, maar de trein rijdt net uit het station.
- want Sluit de deur want het tocht.
- omdat De melk is op omdat papa daarnet chocomelk heeft gemaakt.
- waardoor Loes draagt te kleine schoenen waardoor ze een blein op haar voet heeft.
- vanwege We spelen binnen vanwege de storm buiten.

4 Schrijf de zin opnieuw en vul aan met zinsdelen die antwoord geven op de vragen ernaast.

De dokters zoeken een oplossing.

Voor wie? Waar? Wanneer?

bv. De dokters zoeken iedere dag een oplossing voor de jongen in het ziekenhuis.

Polleke koopt.

Wat? Voor wie? Waar?

Polleke koopt in de supermarkt een nieuwe pennenzak voor haar beste vriendin.

Sam heeft geoefend.

Hoe? Waarvoor? Waar?

Sam heeft thuis ijverig geoefend voor zijn examen piano.

Kato reist.

Met wie? Waarom? Waar?

Kato reist met haar oma in Frankrijk om haar tante te bezoeken.

Naam _____ Datum _____ Klas _____

- 5** Onderstreep het zinsdeel dat antwoord geeft op de vraag: Waar?
Schrijf de zin opnieuw. Vervang het onderstreepte zinsdeel door een ander zinsdeel dat antwoord geeft op dezelfde vraag.

In de keuken vinden Polleke en Consuelo meel en eieren om pannenkoeken te maken.

De dokter onderzoekt Mark in het ziekenhuis.

Als Mark weer naar huis mag, geven papa en mama bij oma een feestje.

De leerlingen mogen op het binnenplein oefenen voor de wedstrijd.

- 6** Schrijf een synoniem en een tegenstelling. Je mag het woordenboek gebruiken.

	synoniem	tegenstelling
vaak	_____	_____
belangrijk	_____	_____
duidelijk	_____	_____
proper	_____	_____
enthousiast	_____	_____

- 5 Onderstreep het zinsdeel dat antwoord geeft op de vraag: Waar?**
Schrijf de zin opnieuw. Vervang het onderstreepte zinsdeel door een ander zinsdeel dat antwoord geeft op dezelfde vraag.

In de keuken vinden Polleke en Consuelo meel en eieren om pannenkoeken te maken.

bv. *In de supermarkt vinden Polleke en Consuelo meel en eieren om pannenkoeken te maken.*

De dokter onderzoekt Mark in het ziekenhuis.

De dokter onderzoekt Mark op zijn kamer.

Als Mark weer naar huis mag, geven papa en mama bij oma een feestje.

Als Mark weer naar huis mag, geven papa en mama in het jeugdhuis een feestje.

De leerlingen mogen op het binnenplein oefenen voor de wedstrijd.

De leerlingen mogen in de turnzaal oefenen voor de wedstrijd.

- 6 Schrijf een synoniem en een tegenstelling. Je mag het woordenboek gebruiken.**

	synoniem	tegenstelling
vaak	<i>dikwijls</i>	<i>zelden, soms</i>
belangrijk	<i>relevant</i>	<i>onbelangrijk</i>
duidelijk	<i>verstaanbaar</i>	<i>onduidelijk</i>
proper	<i>net</i>	<i>vuil</i>
enthousiast	<i>gemotiveerd</i>	<i>ongemotiveerd</i>